

ספרי' — אוצר החסידים — לובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
ששה עשר

היכל
שלישי

מאמר
בזוהר ת"ח בשעתא דעתיקה
בעא לאתתקנא כולא

תקס"ה

מכ"ק אדמו"ר הזקן
הרב רבי שניאור זלמן מליאדי
(בעל התניא והשו"ע)

יצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

יוצא לאור בפעם הראשונה מכתב יד

על ידי מערכת
„אוצר החסידים”

ברוקלין, נ.י. 770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ואחת לבריאה

MAAMAR BEZOHAR TA CHAZEI BESHAAATA DEATIKA
5565

Copyright © 2021

by

Kehot Publication Society

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718

editor@kehot.com

Orders Department:

291 Kingston Avenue / Brooklyn, New York 11213

(718) 778-0226 / FAX (718) 778-4148

www.kehot.com

All rights reserved.

The Kehot logo is a trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

Printed in the United States of America

נסדר בדפוס „עמפייער פרעסס“ ע"י הרה"ת ר' מרדכי ליב ע"ה בן הרה"ח הרה"ת ר' חיים דובער ע"ה
ויוסף יצחק בן ברכה שיחי'

EMPIRE PRESS, 550 EMPIRE BLVD., • BROOKLYN, N.Y. 11225 • (718) 7561473

פתח דבר

לקראת ש"ק פרשת כי תשא הבעל"ט, הננו מוציאים לאור בזה מאמר ד"ה „בוהר ת"ח בשעתא דעתיקא בעא לאתתקנא כולא תקס"ה" מאת כ"ק אדמו"ר הזקן.

המאמר נדפס כאן בפעם הראשונה, ונמצא לע"ע רק בכתב-יד מעתיק מספר 67*.

בשולי הגליון הוספנו מראי מקומות וציונים.

המאמר נערך על ידי הרה"ת ר' אלכסנדר זיסקינד שי' פיקארסקי.

מערכת „אוצר החסידים“

פורים, ה'תשפ"א
ברוקלין, נ.י.

(* תכריך כת"י זה נתקבל לספריית אגודת חסידי חב"ד ע"י השליח הרה"ח ר' ארי'ה שי' קאלטמאנז, לע"נ אביו ר' יוסף בנימין ע"ה בן ר' מנשה הי"ד.

בווהר פ' האזינו (דר"ץ ע"א) ת"ח בשעתא דעתיקא¹ בעא לאתקנא כולא אתקין
כעין דכר ונוק, באתר דאתכלילו דכר ונוק' כו' והאי חכמ' כו' עד חכמ' אב
בינה אם בחד מתקלו אתקלו דכר ונוק² כו' ועד סוף המאמר ע"ש. הנה
תחלה יש להבין פי' ענין התיקון דכר ונוק' כו'. דהנה ידוע דמעצמו אא"ס
לא הי' נאצל מאומה להיותו פשוט בתכלית הפשיטות ואין ערוך לו כלל כו',
ולהיות כן הוצרך להיות התגלותו ע"י בחי' התיקונים והן בחי' הלבושים עדי"מ
לבושי האדם שמעלימים את עצמותו. כמ"כ ע"י כמה העלמות ולבושים להלביש
ולהעלים את עצמו אא"ס וזהו הנק' בחי' תיקון דהיינו מה שיוכל האור לירד
ולהשפיע שזהו תיקונו ותועלתו לפי שמטבע הטוב להטיב³ ואם איננו משפיע
יחסר לו מהשלמות כו' וד"ל.

והנה דרך כלל נק' הלבושים וההעלמות בשם תקוני' כמו י"ג תיקוני דיקנא⁴
שמתלכשים ונעלמים ע"י בחי' שערות כו'. ואמנם יתחלקו לכמה רבבות
מדריגות רבות עד אין מספר, דהיינו לכל שפע ושפע בפ"ע מיוחד אלי' לבוש
והעלם בתחלה בעצמו אור א"ס כו'. כמו לשפע אור חכמ' דאצי' כשצריכה
השפעתה לירד מעצמות המאציל הי' בתחלה בעצמו המאציל בבחי' תיקון
הלבוש וההעלם להעלים העצמו ובלתי זאת לא הי' מתצמצם כ"כ להאציל
להחכי, וכדומה אלי' בכל י"ס הנאצלים בכל פרטי פרטיהם לכא"א יש לבוש
ותיקון בשרשו המאציל העליון כו' וד"ל. ועד"ז מאצי' לבריאה בכל פרטי עולמות
הנבראים מאין ליש ממש, הנה הי' בתחלה בחי' לבוש להעלים האצי' בדרך
כלל ואח"כ נתחלק לכמה רבבות מדריגות בהעלם אחר העלם לצרכי התהוות
כמה פרטי נבראים שונים כו'. כמו מחנה מיכאל מבחי' פני ארי' אל⁵ הימין⁶

שער שעשועי המלך בתחילתו. שומר אמונים
 ויכוח שני ס"ד. שער היחודה פ"ד ובמ"מ
 הגהות והע"ק לשם. ולהעיר משו"ת חכם צבי
 סי"ח. ובשם הע"ק – מאמרי אדה"א קונטרסים
 ע' ה. וש"נ. סה"מ תרמ"א ע' תקפג. וש"נ.
 סה"מ תרל"ט ח"א ע' קעז ואילך.

(4) י"ג תיקוני דיקנא: ראה זהר תרומה
 ספדצ"נ פ"ת קעז, א. אד"ר נשא קלא, א.

(5) מחנה מיכאל מבחי' פני ארי' אל הימין:
 ראה זהר במדבר קיח, ב.

(6) פני ארי' אל הימין: יחזקאל א, י.

(1) בווהר פ' האזינו (דר"ץ ע"א) ת"ח בשעתא
 דעתיקא: הנחת כ"ק אדמור' האמצעי. הנחת
 אחיו הר' משה בן כ"ק אדמור' הזקן נדפסה
 במאמרי אדה"ז תקס"ה ח"א ע' א, ושם
 מתחיל: באדרז"ק תנא בשעתא דעתיקא
 קדישא כו' בעא לאתקנא כולא.

הכותרת שבריש המאמר נעתקה ממאמרי
 אדה"ז הנ"ל.

(2) בווהר . . ת"ח בשעתא . . אתקלו דכר
 ונוק: ראה גם במאמרי אדה"ז שם.

(3) שמטבע הטוב להטיב: ראה עמק המלך

שרשם בלבוש והעלם בבחי' כלי חסד⁷ דאצי' ומחנה גבריאל מפני⁸ שור⁹ כו' יש להם בחי' לבוש והעלם בשרשם בכלי גבור¹⁰ דאצי' כו'. ומזה יובן לכמה פרטי המדריגות שבח"ב שכלולים מי' וי' מי¹¹ כידוע, עד שגם בעולם השפל הזה כל נברא יש לו לבוש והעלם בשרשו בפ"ע, כמו לרקיע השמים שיש לה שרש מיוחד בפ"ע במל' דאצי', גם יש לה לבוש והעלם בתחלה בפ"ע, וכן לכל דבר ודבר מדצח"מ דעשי' יש לו לבוש בשרשו מיוחד אליו כו' וד"ל. ונמצא כל פרטי התהוות של הנאצלים והנבראים כו' אין להם קיום כלל בלתי בחי' התיקוני' והלבושים שבעצמות המאציל בדרך כלל ובדרך פרט כנ"ל.

והנה במאמר זה התחיל לדבר תחלה בדרך כלל ואמר בשעתא דעתיק' כו', פי' כידוע דעד בחי' עתיקא כו' הקו והחוט¹² מעצמו' אא"ס הולך ביושר בבחי' קו א' בלבד ומעתיקא ואילך יתחלק לב' קווין, הקו הימין חח"ן¹³ כו' כמ"ש בפרד"ס¹⁴ וכתבי האריז"ל. והיינו שמבחי' התחתונה שבמאציל שיש בעתיק הוא המתחלק להיות שרש וראש ומקור מקו¹⁵ החח"ן מימין ובג"ה בחי' הקו השמאל משמאל¹³ כו', אבל בבחי' פנימיו' עתיקא שהוא עדיין אחוז וקשור בעצמו' המאציל לא נחלק עדיין לבחי' התחלקות ב' קווין כלל מאחר שהוא למעלה מלהיות ראש ומקור כו' וכמ"ש במ"א וד"ל.

והנה כללות ענין התיקונים יתפרש בכמה אופנים, לפעמים יקרא התיקון בהיות בחי' ההתכללות בב' מדות חסדים וגבורות בשכל א' יוכלל מהיפוכו שאז יוכל להיות הממוצע ביניהם בבחי' התיקון והתועלת כדי שיוכל האור לירד ולהשפיע כמ"ש בכ"מ בזוהר וספרי קבלה. ולפעמים יקרא עיקר התיקון כאשר

רפ"ב. ועוד. וביחד (קו וחוט) הובא בריבוי מקומות בתו"א ולקו"ת וכו'. ראה גם המשך תרס"ו ע' מד.
 13) הקו הימין חח"ן . . ובג"ה . . משמאל:
 ראה זהר רע"מ בהעלותך קנג, ב. פרדס שער סדר עמידתן ש"ו, פ"א. ע"ח דרוש עיגולים ויושר ש"א ענף ב. במאמרי אדה"ז תקס"ה כאן: לשלשה קוין.
 14) בפרד"ס כ"ה בכ"מ – ראה סה"מ תרל"ח ע' קט הערה 293.
 15) ומקור מקו: בהכתי' מקום פנוי ל' ערך 2 תיבות.

7) מחנה מיכאל . . כלי חסד: ראה זהר ויחי רלה, ב. סה"מ תרל"ח ע' קטז. וש"נ.
 8) ומחנה גבריאל מפני שור: ראה זהר בהעלותך קנד, ב, א.
 9) מפני שור: יחזקאל א, י.
 10) ומחנה גבריאל . . בכלי גבור: ראה זהר ויחי רלה, ב. סה"מ תרל"ח ע' קטז. וש"נ.
 11) מ"י: תיבה זו איננה ברורה בהכתי'. ראה לקמן הערה 35.
 12) הקו והחוט: קו – ראה ע"ח דרוש עגו"י ש"א, ענף ב. ועוד. חוט – ראה ע"ח שער סדר אצי' ש"ג, פ"א. לקו"ת ישעי' מד, ו. מ"ח מסכת עתיק רפ"ב. מסכת כללות העולמות

ז בּוּזֹהַר ת"ח בּשַׁעֲתָא דַּעֲתִיקָא בַּעַא לַאֲתַתְקַנָּא כּוּלָּא

מִשְׁפִּיעַ וּמִקְבַּל הַנֶּקֶד עֵילָה וְעַלְלוֹל¹⁶ וּבִלְשׁוֹן הַמִּקְוֵבָלִים¹⁷ הוּא שֵׁם מ"ה¹⁸ וּבִי"ן¹⁹ יִתְחַבְּרוּ יַחֲדוֹ וַיִּתְיַחֲדוּ כַּמ"ש זָכַר וּנְקֵבָה בְּרָאָם אִזּוּ קָרָא שְׁמֵם אָדָם²⁰ כּו'. וְהַכֹּל עֵנִין א' הוּא לְפִי שְׁמַעְצֻמוֹת הַמִּשְׁפִּיעַ לֹא יוּכַל הָאוּר לִירֵד בְּלִתי בַּחֲי' לְבוּשׁ וְהַעֲלָם בְּכִלֵי הַמִּקְבַּל תַּחֲלָה כִּי מִן הַמִּקְבַּל הַנִּמּוּךְ בַּמְדְּרִיגָה יוּכַל הָאוּר לְהַגְלוֹת בִּירִידוֹת הַמְדְּרָגָה יוֹתֵר כּו' וּד"ל. וְזֶהוּ כַּדְבַּעָא לַאֲתַתְקַנָּא אַתְקִין כַּעֲיִן דְכַר וְנוֹק, וּפְי' כַּעֲיִן לְפִי שְׁבַעֲתִיקָא עַדִּין מ"ה וּבִי"ן בְּלִתי מַחְוֵלִים וּמוֹפְרִדִים אֲלֵא כְּלוּלִים בְּהַתְכַלְלוֹת²¹ כִּידוּעַ, לְפִי שְׁעִדִין יֵשׁ בּוּ מֵהָאֲרַת עַצְמוֹת הַמַּאֲצִיל שְׁלִמְעֵלָה מִגְדַּר הַשְּׁפַע וְהַמְשַׁכָּה לְגַמְרֵי כּו'. אוּ כַּפִּי תִקְוִין הַהַתְכַלְלוֹת דְּחוּ"ג ג"כ יְדוּעַ דְּפִנְיָמוֹ/ הַכְּתָר עַדִּין בַּחֲי' הַחוּ"ג שְׁבוּ כְּלוּלִים בְּתַכְלִית הַיְחוּד²² כַּעֲנִין הַמַּאֲמַר אֲנִכִי וְלֹא יְהִי לָךְ בְּדַבּוּר א'²³ כּו' כַּנ"ל²⁴ כַּמ"ש בְּמ"א כִּי רַק בְּבַחֲי' הַחִיצוֹנִי דַּכְתָּר הָעֲלִיוֹן הוּא הַמְתַּחֲלֵק לְב' קוּיִן מִמַּשׁ כַּנ"ל וּד"ל.

וְעַכ"ז יִתְפַּרְשׁוּ שְׂאֵר פְּרֻטוֹת דְּבִרֵי הַמַּאֲמַר הַזֶּה בְּאֲמַרְוּ בְּאֲתַרָּא דַּאֲתַכְלָלוּ כּו' עַד הָאֵי חַמְכ' כּו', כִּידוּעַ שְׁהַחֲכ' רֵאשִׁית הַגְּלוּי בְּקוּ הַיְמִין וְהַבִּינָה רֵאשִׁית הַגְּלוּי בְּקוּ הַשְּׂמָאל, וְכַבֵּר הֵן בְּבַחֲי' דְכַר וְנוֹק' מִמַּשׁ אוּ בְּהַתְחַלְקוֹת חוּ"ג מִמַּשׁ כַּנ"ל, מִשְׁא"כ לְמַעֲלָה מִבַּחֲי' הַתְחַלְקוֹת הַקּוּיִן שְׂאִינְנָה אֲלֵא קוּ א' הָרִי הוּא רַק חֲסָדִים וְכוּלּוּ רַחֲמִים²⁵ כּו' כַּמ"ש בּוּזֹהַר וּסְפָרֵי הַקְּבֵלָה בַּכְּמָה מִקּוּמוֹת וּד"ל.

שְׁעִרִים ש"ב ח"ג, פ"ט. ש"ג ח"א, פ"ב. סה"מ מְלוֹקֵט ח"א ע' קַכְכּ [וְבַהּוּצָאָה הַחֲדָשָׁה – כַּרְךְ ד' ע' קַסג] הָעֵרָה 38. מִאֲמַרֵי אַדְהָזִי כֹאן. רֵאָה גַם מִאֲמַרֵי אַדְהָזִי עֲנִינִים ח"ב ע' רַה. 22 דְּפִנְיָמוֹ/ הַכְּתָר . . הַחוּ"ג . . בְּתַכְלִית

הַיְחוּד: רֵאָה בַּסְמוּךְ הָעֵרָה 25. 23 אֲנִכִי וְלֹא יְהִי לָךְ בְּדַבּוּר א': יִתְרוּ כ, ב. ג. וְאַתְחַנֵּן ה, ו'ז. רֵאָה מְכוֹת כַּד, א וּבְרַש"י. רַש"י שְׁלַח טו, כב. מו"נ ח"ב פ"ג. יִלְקוּט שְׁמַעוּנֵי יִרְמִי' ב, יג (רַמְזוּ רסו). שו"ע אַדְהָזִי חֲאוּ"ח סַתְצָד, ס"ח. מִאֲמַרֵי אַדְהָזִי תַקְס"ג ח"ב ע' תְּרִצוּ. ע' תֵּשׁ וְאִילָךְ. שֵׁם עַל עֲנִינִים ח"ב ע' תַּפָּא וְאִילָךְ. 24 כַּנ"ל: כ"ה בְּהַכְּתָרֵי. וְאוּלַי קֵאֵי עַל רִישׁ פְּסָקָא זו.

25 לְמַעֲלָה . . הַתְחַלְקוֹת הַקּוּיִן . . חֲסָדִים וְכוּלּוּ רַחֲמִים: רֵאָה זֶהָר אֲדָר נִשְׂא קַכְט, א. ע"ח שְׁעַר עֲתִיק ש"ב, פ"ב. שְׁעַר הָאֲרַת הַמּוֹחִין שְׁל"ב, פ"ז. תו"ח וִירָא קִיד, א וְאִילָךְ. אוּהַת נַח כַּרְךְ ג ע' 1234. פִּינַחַס ע' אַקְעֻט. תו"מ – סה"מ תְּשַׁלְּג ע' קב.

16 עֵילָה וְעַלְלוֹל: רֵאָה גַם מִאֲמַרֵי אַדְהָזִי תַקְס"ה כֹאן: בְּלְשׁוֹן הַפְּלוֹסוֹפִים. לְקוּ"ת בְּרַכָּה צַה, ב: הַנּוֹזְכֵר בְּסַפְרִים. שֵׁם שְׁה"ש א, ב: כַּמ"ש בְּסַפְרִים. רַמְב"ם ה' יְסוּהַת פ"ב, ה"ז. מו"נ ח"ב, פכ"ב.

17 עֵילָה וְעַלְלוֹל וּבִלְשׁוֹן הַמִּקְוֵבָלִים . . מ"ה וּבִי"ן: רֵאָה גַם מִאֲמַרֵי אַדְהָזִי כֹאן. תַקְע"ב ע' קַמַּט.

18 שֵׁם מ"ה: רֵאָה זֶהָר בְּהַקְדָּמָה ד, א וּבְדַרְךְ אֲמַת שֵׁם. הַנְּסַמֵּן בְּמִאֲמַרֵי אַדְהָזִי נ"ך ע' עַא.

19 שֵׁם . . וּבִי"ן: מוּבָא כַּמ"פ בַּע"ח וּפַע"ח וְכו'. רֵאָה גַם ז"ח רוֹת (מֵהַדוֹרֹת מְרַגְלִיּוֹת) פַּד, ב. ס' הַפְּלִיאָה (פְּרַעֲמִישְׁלָא תְרַמ"ד) ל, רִישׁ ע"ב (הב'). שׁוֹשׁן סוּדוֹת מ, ב. מַא, ע"ב.

20 זָכַר וּנְקֵבָה בְּרָאָם אִזּוּ קָרָא שְׁמֵם אָדָם: ע"פ בְּרֵאשִׁית ה, ב.

21 שְׁבַעֲתִיקָא . . מ"ה וּבִי"ן . . בְּהַתְכַלְלוֹת: רֵאָה ע"ח שְׁעַר הָעֵיבוּרִים שְׁכ"ח, פ"ב. שְׁעַר מִי"ן וּמִ"ד שְׁלִי"ט, דְרוּשׁ ב. דְרוּשׁ ד. (שְׁעַר דְרוּשֵׁי נְקוּדוֹת ש"ח, פ"ב – כְּתָר). מְבוּא

(שם²⁶) חכמה אב בינה אם בחד מתקלא אתקלו כו', והנה להבין פי' מתקלא²⁷ זה, תחלה יש להבין פי' תקלא²⁸ הנו' בזוהר וכמה דוכתי' ובפרט בסבא דמשפטים²⁹ ע"ש. הנה עד"מ הרופא המובהק כאשר ישקל במשקל את הרפואה יקח משקל כך וכך גרא"ן סם רפואה זו הנתונה לחולה בשביל חמימות וכדומה, ומשקל כך וכך גרא"ן יקח סם רפואה המנגדה שמקררת ובאמצעות שניהם כשיתערבו יחד יהי' דוקא תיקון ותועלת הרפואה. אבל אם לא יכוון המשקל ויוסיף במנגד קצת על זולתו הוא מהפכו יתקרר החולה ביותר או יתחמם ביותר ויפסיד התועלת כו', ע"כ צריך לכוין המשקל בבי' הפכיי' במאד מאד. והעיקר הוא כאשר יתן לסם הרפואה המנגד שיתנונו במשקל ויכווין מאד איך וכמה מנגד, דהיינו כפי הצורך להחולה עפ"י שכל וחכמות הרפואה המכיר בהצטרכות הרפואה לחולי כזו כו'.

וכדומה לכ"ז יובן הנמשל למעלה בהיות שאנו רואים שמוזנות של אדם קצובים לו כך וכך בשנה זו וכך בשנה האחרת. או לפעמים חיי צער בעושר ולפעמים חיי תענוגים בעניות, כדומה לזה מה שאיש זה יעשיר עד סך קצוב כך וכך וזולתו הרבה יותר ממנו, וכן מהמשכת חכמה זה יתחכם קצת ויתעלה מאד וזה יתחכם ביותר ולא יתעלה כלל. וכדומה לזה אנו רואים שנמדד כל דבר מחיי העוה"ז במדה וקצבה ממש מהשגחה פרטיות על כאו"א כו'. ויש להבין מהיכן נמשך כח מדידה זו למעלה מאחר שמלכותו בכל משלה³⁰ להחיות רוח שפלים³¹, הי' המדה³² לכולם בהשוואה א' ולא בשינויים רבים כו'. אך הענין הוא דיש בחי' תיקלא הנ"ל למעלה בעולם האצ"י כדוגמת המאזניים הגשמי' ששוקלים בה ונמדד בה במדה וקצבה השפע אור האלקי הנמשך מאצ"י לבריאה [והיינו במדה שאד"ם מוד"ד מודד"ן לו³³ מבחי' תיקלא הנ"ל] לפעמים הרבה ולפעמים מעט. דהיינו לפעמים יומדד האור החסד דאצ"י בגדלות המדה ואור הגבורות במיעוט המדה, ע"כ אז יתגברו החסדים דנבראים כו'. ולפעמים בהיפוך שמדות הגבורה בתוס' המדה כענין והימים ימי בכורי ענבים³⁴ כו' כמ"ש

26 שם: זהר שברישי המאמר.

27 להבין פי' מתקלא: ראה זהר בספרא דצניעותא תרומה קעו, ב. ראה גם מאמרי אדה"ז כאן ע' ב. ע' רד. כתובים ח"א מהדורת תשס"ו ע' ט ואילך.

28 תקלא: לקמן הובא גם תיקלא. טיקלא.

29 בזוהר וכמה [אוצ"ל: בכמה] . . בסבא

דמשפטים: אולי הכוונה שם קיג, א ואילך.

30 שמלכותו בכל משלה: תהלים קג, יט.

31 להחיות רוח שפלים: ישע"י נז, טו.

32 המדה: אוצ"ל: צ"ל המדה.

33 במדה שאד"ם מוד"ד מודד"ן לו: סוטה ח, ב במשנה.

34 והימים ימי בכורי ענבים: שלח יג, כ. ראה זהר שלח קנת, ב ובמקדש מלך שם. תרומה קמד, א (ברכות נו, סע"ב – אוה"ת ישע"י ע' קמח ואילך) ובאור החמה שם. מאמרי אדה"ז תקס"ד ע' קנט. שע"ת טז, ד. יח, ב. תר"ח מקץ רכ, ד ובהערה 58. אוה"ת שלח ע' תסו. שה"ש ח"ב ע' תקה.

ט בּוֹהַר ת"ח בּשַׁעֲתָא דַּעֲתִיקָא בַּעַא לַאֲתַתְקַנָּא כּוֹלָא

בוֹהַר. וְהִנֵּה כֹל סַפִּירָה כְּלוּלָה מִי' וַי' מִי' 35 כּו' וּבּוֹהַר תְּלוּי עֵיקַר הַהֲנַהֲגָה כְּמוֹ אִם בַּחֲי' גְבוּרָה שְׂבַחֲסָד בְּתַגְבוּרָתָהּ גַּם שְׂכֻלּוּלָה מַחֲסָד שְׂבַגְבוּרָה כּו' אוֹ בְּהִיפּוּךְ, וַיּוּכַל לִהְיוֹת בּוֹהַר רַבּוּי רַבּוּת מְדַרְיָגוֹת שׁוֹנוֹת מִפְּנֵי שְׂבִאוֹפֵן הַמִּשְׁקָל וְהַמְדִידָה אִיךְ וְכִמָּה תֵּהִי יוּכַל לִהְיוֹת בְּכִמָּה אֹפְנִים רַבִּים בְּרַבּוּי רַבּוּת מְדַרְיָגוֹת עַד אֵין מִסְפָּר כּו'. וּמִזֶּה מִסְתַּעְפִּים רַבּוּי רַבּוּת מְדַרְיָגוֹת שִׁינוּי הַהֲנַהֲגָה בַּעֲלוּמֹת מִיָּדִי שָׁנָה וְחוֹדֶשׁ וַיּוּם וְשַׁעֲתָא כּו' כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּאוֹפֵן הַמְדִידָה שְׂנַמְדָּדוֹ אֹרוֹת וְכֻלִּים דַּאֲצִי ע"י בַּחֲי' תִּיקְלָא הַנ"ל וְד"ל.

וְאִמְנָם פִּי' מִתְקַלָּא הַנ"ל אֵינוֹ עֵנִין תִּיקְלָא 36 הַנ"ל, כִּי מִתְקַלָּא הוּא לְשׁוֹן פַּעֲלוֹל כְּמוֹ מֵאֲכַל כּו' דֵּהֵינּוּ שִׁיפַעַל פַּעֲלוֹת הַמְדוּת. וְתִיקְלָא הַנ"ל הוּא עַד"מ הַאִישׁ הַרּוּפָא הַנ"ל הַמוּדָד אֶת הַמְדָה בְּתַחֲלָה וְאַח"כּ נּוֹתְנוֹ בְּמֵאֲזוּנִים שְׂכַבֵּר הִי' מְדוּד הַמִּשְׁקָל אֲצֵל אִישׁ בְּרַצּוֹנוֹ כִּמָּה שִׁרִיצָה, אִךְ כַּדִּי לְכוּיִן הַמִּשְׁקָל שְׂלָא יֵטַעָה הוּא שׁוֹקְלוֹ בְּמֵאֲזוּנִים שִׁיכוּוֹנוֹ מִשְׁקֵלָם כְּרַצּוֹנוֹ בְּלַתִּי תּוֹס' וְגַרְעוֹן אִפִּי' כֹּל שֶׁהוּא מְכַמוֹ שַׁעֲלָה בְּרַצּוֹנוֹ וְשַׁכְּלוֹ כּו'.

כְּמוֹ"כ יוֹבֵן לְמִשְׁכִּיל לְמַעֲלָה שְׂמַעְצִמִי' אִא"ס ב"ה כֹּאשֶׁר עֲלָה בְּרַצּוֹנוֹ הַפְּשׁוּט כּו' לִהְיוֹת אֹפֵן הַמְדִידָה בְּנֵאֲצֵלִים אֹרוֹת וְכֻלִּים שִׁיחִיו בְּכֹל סַפִּי' כַּךְ וְכַךְ בְּהַעֲלֵם כַּךְ וְכַךְ בְּגִלוּי, כַּךְ וְכַךְ בְּקִטְנוֹת כַּךְ וְכַךְ בְּגִדְלוֹת הוּא הַנֶּק' מִתְקַלָּא, שֶׁהוּא עַד"מ הַרּוּפָא הַנ"ל שְׂמַכוּיִן הַמִּשְׁקָל כַּךְ וְכַךְ לְחַמֵּם כַּךְ וְכַךְ לְקַרֵּר עַפ"י שְׂכֻלוֹ וְרַצּוֹנוֹ כּו' וְאַח"כּ שׁוֹקְלוֹ בְּמֵאֲזוּנִים לְכוּיִן הַמִּשְׁקָל כּו' וְד"ל. וְהוּא הַנֶּק' ג"כ בְּשֵׁם קוֹ הַמְדָה כִּידוּעַ וְהוּא מְבַחֲי' ה"ג 37 דְּבוּצִינָא 38 דְּקַרְדוֹנִיתָא 39 כְּמ"ש בְּמ"א. וְהוּא ג"כ עֵנִין בַּחֲי' ה"ג דְּנוּק' שְׂמַקְבֵּלֶת מֵה"ג שְׂבַעֲתִיקָא 40 בְּנַעֲלִיָה דִּי"כ הַנֶּק' חוֹתָם 41 כִּידוּעַ. וְזֶהוּ שְׂאֵנוֹ אֹמְרִי' וְחַתְמָנוּ בְּסַפֵּר פְּרִנְסָה 42 פִּי' כִּי הַמְזוּנוֹת שְׂמוּדִדִי' לְאִדָּם

40 ה"ג דְּבוּצִינָא דְּקַרְדוֹנִיתָא . . . מֵה"ג שְׂבַעֲתִיקָא: רֵאשׁוּ מְבוּשׁ ש"ג ח"ב, פ"ו. מֵאֹרֵא בְּעַרְכוֹ אוֹת יב. ע"ח שַׁעֲר הַיְלֹדָת אוֹרֵא וְזוּרִין שְׂט"ז, פ"ו. מֵאֹמְרִי אֲדַה"ז תְּקַס"ה ח"א ע' קַנְב. 41 מֵה"ג שְׂבַעֲתִיקָא בְּנַעֲלִיָה דִּי"כ הַנֶּק' חוֹתָם: רֵאשׁוּ פַע"ח שַׁעֲר יוֹהַכ"פ שְׂכֻז, פ"ה. מֵאֹמְרִי אֲדַה"ז תְּקַס"ה ח"ב ע' תְּרַמַּח וְאֵילֶךְ. שֵׁם ע' אֵיִד – נוֹרֵא ע' אֵיִט – נוֹרֵשׁ. סִידוּר שַׁעֲר יוֹהַכ"פ רַמְט, ג. רנ, ד – מֵהַדוֹרֶת אוֹתִיּוֹת מְרֻבְּעוֹת שְׂסָה, א. שְׂסָז, רִישׁ ע"ב. מֵאֹמְרִי אֲדַה"א דְּבַרִּים ח"ג ע' אִקְהָ. וְש"ב. 42 שְׂאֵנוֹ אֹמְרִי' וְחַתְמָנוּ בְּסַפֵּר פְּרִנְסָה: חֲרוּז בְּנוֹסַח אֲבִינוֹ מְלַכְיִנוּ בְּתַפְלַת נַעֲלִיָה: וְשֵׁם: חַתְמָנוּ.

35 כֹּל סַפִּירָה כְּלוּלָה מִי' וַי' מִי': רֵאשׁוּ ע"ח שַׁעֲר פְּרִקֵי הַצֵּלֶם שְׂכִיד, פ"א. 36 מִתְקַלָּא הַנ"ל אֵינוֹ עֵנִין תִּיקְלָא: רֵאשׁוּ גַם מֵאֹמְרִי אֲדַה"ז תְּקַס"ה כֹּאן פִּיִּסְקָא וְהִנֵּה כ"ז נֶק'. כְּתוּבִים ח"א מֵהַדוֹרֶת תְּשִׁס"ו ע' ט. 37 קוֹ הַמְדָה . . . ה"ג דְּבוּצִינָא דְּקַרְדוֹנִיתָא: רֵאשׁוּ גַם מֵאֹמְרִי אֲדַה"ז תְּקַס"ה כֹּאן פִּיִּסְקָא חו"ב בְּחַד מִתְקַלָּא. 38 ה"ג דְּבוּצִינָא דְּקַרְדוֹנִיתָא: רֵאשׁוּ גַם שַׁעֲר הַיְחוּד וְהַאֲמוּנָה סַפ"ד. מֵאֹמְרִי אֲדַה"א שְׂמוֹת ח"א ע' קַל וְאֵילֶךְ. 39 דְּבוּצִינָא דְּקַרְדוֹנִיתָא: רֵאשׁוּ זֶה֩ר בְּרֵאשִׁית טו, א וּבְמִפְרָשִׁים שֵׁם. לַעֲלִיל הַעֲרָה 37.

בזוהר ת"ח בשעתא דעתיקא בעא לאתתקנא כולא

י

בר"ה ויוה"כ נכתב כבר בספר הפרנסה הוא בחי' תיקלא הנ"ל שנמדד בה כבר אופן השפע ב"ס אורות וכלים דאצי', ועפי"ז יסתעפו המשכות מאצי' לבריאי' כנ"ל בחי' ומזוני גשמיי' במדה וקצבה ממש כנ"ל. אמנם היא גופא קשיא למה נמדד כך וכך בחי' טיקלא²⁸ הנ"ל ולא באופן אחר, התירוץ הוא דכך עלה ברצונו הפשוט של עצמות אא"ס שיהי' אופן המשקל כך וכך כנ"ל, והוא הנק' מתקלא והוא בחי' החות"ם הנ"ל. וזהו שמבקשים שיהי' החותם באופן החסד והטוב בכדי שיושפל בספר פרנסה הוא התיקלא ממילא לטוב כו' וד"ל. ולכך בחי' החותם הזה שבעתיק הוא דבחי' ה"ג דוקא להיות כי הוא המקור המודד כל מדידה כו' והרי סופה באה לבחי' גבול ממש דנבראים כו' וד"ל [ובזה יובן מ"ש לר"א בן פדת בעית דאתהפכא לעלמא⁴³ כו' הוא בחי' התיקלא הנ"ל וד"ל].

ומ"ש⁴⁴ חכמ' ובינה בחד מתקלא יתקלו כו', הענין הוא דמשקלו מכוין זה כמו זה בלתי תוס' וגרעון מהא' על זולתו כלל, אפי' כל שהוא כו'. והטעם הוא דבעצמיו' המאציל עלה ברצונו שיהי' משקל החו"ג דחו"ב גם בשרש שרשם במשקל מכוון מפני היותו מנגדים זל"ז זה בקו הימין וזה בקו השמאל כנ"ל. והמנגדי' במשקל מכוון עם היפכו עד"מ למשקל כמו הרפואה לחמימות וקרירות שצ"ל במזג נכונה במשקל מכוון ממש כו'. כמ"כ בחי' החסדי' דחח"ן עם בג"ה נמדדו גם בעצמו' המאציל במשקל מכוון ע"פ חכמ' עצמות אור א"ס ב"ה בעל המדידה וד"ל. ומ"ש⁴⁴ חכמ' אב לאבהו, כי היינו בחי' קו הימין דשרש כל החסדי' מאבא⁴⁵ כידוע כו'. ומ"ש⁴⁴ בסוף המאמר שלימותא דכולא אשתכח כו', היינו ההארה מעצמי' דאוא"ס בעל המדידה שנשלמה כוונתו באופני' במדידה זו כמשל רפואה הנ"ל וד"ל.

45) דשרש כל החסדי' מאבא: ראה זהר ואתחנן רסב, סע"א. לך צד, א. תרומה קעה, ב. במדבר קיח, ב. מאמרי אדה"א דברים ח"א ס"ע רלז. וש"נ. שעה"י קכד, ב ובהערה 29 בשם הע"ח.

43) לר"א בן פדת בעית דאתהפכא לעלמא: ראה תענית כה, א. ראה גם מאמרי אדה"ז על פרשיות התורה ח"א ע' ג. מאמרי אדה"א בראשית ע' סז ואילך. שעת"כ, א. ב. עט"ר ע' 8.

44) ומ"ש: זהר שבריש המאמר.

בן יכבד אב ואם

לעילוי נשמת אבינו
אוד מוצל מאש
ר' יוסף בנימין קאלטמאנן ז"ל
ב"ר מנשה הי"ד
נולד ביום שביעי של פסח תרפ"ח בק"ק פרעשבורג
נפטר ביום ח"י אדר ב' תשע"ו
העמיד דורות לשם ולתפארת עוסקים בתורה ובמצות
ובשליחות כ"ק אדמו"ר זי"ע
ולזכות אמנו – יבלח"ט – מרת שולמית חנה תחי'

נדפס על ידי ולזכות בניהם ובתם
מרת רות פעסיל ובעלה הרה"ת מרדכי שמערלינג ומשפחתם
הרה"ת מנשה נתנאל וזוגתו מרת דינה יהודית ומשפחתם
הרה"ת אריה וזוגתו מרת אסתר נחמה דינה ומשפחתם
למשפחת קאלטמאנן
שיחיו לאריכות ימים ושנים טובות

זכות כ"ק אדמו"ר הזקן תגן עליהם ועל משפחותיהם
לברכה והצלחה בכל עניניהם בגו"ר
בטוב הנראה והנגלה

